Bevezetés az informatikába

Tételsor és minta zárthelyi dolgozat $2016/2017~{\rm I.~fél\'{e}v}$

Az informatika története (ebből a fejezetből csak a félkövér betűstílussal szedett részek kellenek)

- 1. Számítástechnika kezdetei
  - a) Abakusz, Szorobán
  - b) A digitális, kalkulus, algoritmus és algebra szavak eredete
  - c) John Napier -logarléc (megnevezés)
- 2. Számítástechnika nagyjai
  - a) Wilhelm Schickard
  - b) Blaise Pascal
  - c) Wilhelm Leibniz
  - d) Joseph Marie Jacquard
  - e) Samuel F. B. Morse
  - f) Charles Babbage
  - g) Augustus de Morgan
  - h) Nicolas Tesla
  - i) Augusta Ada Byron
  - j) George Boole
  - k) Herman Hollerith
  - l) Norbert Wiener
  - m) Howard Hathaway Aiken
  - n) Alan Turing -Turing gépek
  - o) Konrad Zuse relés gépek

3.	${\bf Elektroncs\"{o}ves}$	gépek
		0 1

- a) ENIAC
- b) EDVAC
- 4. Tranzisztoros gépek
  - a) Tranzisztorok előnyei
- 5. Integrált áramkörök
  - *a*) **IBM**
  - b) GNU projekt
- 6. Mikroprocesszorok
  - a) Intel
  - *b*) **IBM**
  - c) Apple
- 7. Jövő számítógépei
  - a) Mai trendek
  - b) Moore törvénye
  - c) Technológiai szingularitás
- 8. Magyarok az informatika történetében
  - a) Kempelen Farkas
  - b) Nemes Tihamér
  - c) Kozma László
  - d) Jedlik Ányos
  - e) Andrew Grove
  - f) Charles Simonyi
  - g) Neumann János

h) John George Kemény

- 9. Programozási nyelvek
- 10. Did you know? (2012)

Fogalmak, tételek, definíciók

1. Alapfogalmak

a) Számítógép, hardver, szoftver, adat, regiszter, információ, bit bájt

2. Helyiértékes számrendszer

- $a)\ p$ alapú számrendszerbeli szám értéke a 10-es számrendszerben
- b) Horner-féle elrendezés
- c) Véges pozíción ábrázolt számok (p alapú számrendszerben h pozíción ábrázolható legkisebb és legnagyobb ábrázolható szám)
- d) Milyen alapú számrendszerben ábrázolhatjuk a legkevesebb jelölővel a legfeljebb N különböző számot magába foglaló számhalmazt?

3. Információelmélet

- a) Az információ fogalma, útja, mérése, prefixumok
- b) Az entrópia és tulajdonságai (csak a tételek és definíciók)
- c) Az entrópiafüggvény tulajdonságai (csak a tételek és definíciók)
- d) Kódolás célja, feladata
- e) Kódolás hatásfoka
- f) Szeparálható bináris kódolás
- g) Shannon-Fano-féle kódolás
- h) Huffman kódolás
- i) Adatvesztéses tömörítés
- j) Az egyértelmű kódolás szükséges és elégséges feltétele
- 4. Az adat fogalma, elemi és összetett adattípusok, adatstruktúrák

5. Fixpontos ábrázolás

a) Alapfogalmak, definíciók

- b) Komplementer fogalma
- 6. Lebegőpontos ábrázolás
  - a) FLOPS
  - b) Lebegőpontos szám
  - c) Normalizálás
  - d) Eltolt karakterisztika
  - e) ANSI/IEEE 754-es szabvány
  - f) Alulcsordulás, túlcsordulás
  - g) Speciális értékek
  - h) Kerekítés szabályai
- 7. Decimális számok ábrázolása
  - a) BCD kód
  - b) ACSII és EBCDIC kódtáblák
- 8. Utasítások, algoritmusok, programok
  - a) Utasítás fogalma (CISC, RISC)
  - b) Program és algoritmus fogalma
  - c) Algoritmusleíró eszközök
- 9. Digitális logika
  - a) logikai kapuk , igazságtáblák, NOT, NAND, NOR, XOR, AND, OR
  - b)Boole függvények , AND és OR megvalósítása NAND és NOR kapukkal
- 10. Kifejezések kiértékelése
  - a) Kifejezés
  - b) Asszociativitás

- c) Mellékhatás
- d) Rövidzár
- e) C# nyelv precedencia sorrendje

11. Excel

- a) Képletek, képletek kiértékelésének precedencia sorrendje
- b) Adattípusok, szintaktikai szabályok
- c) Függvények
- d) Hivatkozások
- e) Operátorok
- f) Hibaértékek képleteknél

Gyakorlati ismeretek

- 1. Számrendszerek közötti konverziók
- 2. Összeadás kettes, nyolcas és tizenhatos számrendszerekben
- 3. Szorzás, kivonás kettes számrendszerben
- 4. Lebegőpontos számok ábrázolása IEEE-754
- 5. Számábrázolási módok (előjeles, zónás, pakolt tömörített)
- 6. Kifejezések kiértékelése (PASCAL, C#, EXCEL)
- 7. Kódolási eljárások (Shannon-Fano, Huffman)

Név	
Neptun kód:	
Szak:	

Zárthelyi dolgozat

Minta

- 1. Fogalmazza meg Moore törvényét!
- 2. Számítsa ki a következő kifejezés értékét: A-B (A=20, B=21, a változók 1 byte-os előjeles egészek)
- 3. Számítsa ki A&B értékét, ha a változók 1 byte-os előjel nélküli egészek és A=160, B=200!
- 4. Adja meg a 328,125 bináris és hexadecimális alakban!
- 5. Végezze el a kijelölt műveletet, majd adja meg bináris alakban is az eredményt! ABBA,09(16) + EDDA, FF(16)
- 6. Ismertesse és egy példán keresztül is mutassa be, hogyan lehet egyszerűen megvalósítani a kettő hatványaival vett szorzást egész típusú számok esetén!
- 7. Kódolja a következő üzenetet Huffman és SHANNON-FANO féle kódolással, majd számítsa ki a kódolások hatásfokát!

ALMA A FA ALATT.

- 8. Adja meg az algoritmus definícióját!
- 9. Sorolja fel az algoritmusleíró eszközöket!

A sikeres felkészüléshez jó munkát kívánok!
Birò Csaba
2016. november 11.